

Türkiye'nin Bütçe Dinamikleri ve Önümüzdeki Döneme İlişkin Beklentiler

İktisadi Araştırmalar Bölümü
Temmuz 2015

Eren Demir
Uzman Yardımcısı

Bütün yayınlarımıza <http://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.

İçindekiler

1. Giriş	1
2. Bütçe Dengesi ve Kamu Borç Stokunun Gelişimi	1
3. Bütçe Harcamalarındaki Gelişmeler	3
4. Bütçe Gelirlerindeki Gelişmeler	4
5. Genel Değerlendirme ve Sonuç.....	6

1. Giriş

2001 krizinin ardından Türkiye ekonomisi önemli bir dönüşüm sürecinden geçmiş, kamu gelir ve gider dengesini tesis etmek amacıyla uygulanan politikalar neticesinde bu alandaki kırılganlıklar önemli ölçüde azalmıştır. Bu çerçevede, kamu sektörünün göstergeleri güçlü görünüm arz eden bir yapıya kavuşarak Türkiye açısından önemli bir sağlamlık unsuru olarak ön plana çıkmıştır.

2002 yılından bu yana geçen 13 yıllık süre zarfında Türkiye ekonomisi kaydettiği büyüme oranları ile gelişmekte olan ülkeler arasında ön plana çıkan bir ülke olmuştur. Bu dönemin küresel krizin yaşandığı 2009 yılı da dahil olmak üzere ilk yedi yılında ortalama büyümenin Türkiye'nin potansiyel büyüme oranına (yaklaşık %4,5) yakın seyrettiği görülmektedir. 2009 yılı sonrası dönemde ise, küresel krizin ardından ekonomik aktivitenin hızlı bir biçimde toparlanmasına rağmen alınan makroihtiyati tedbirler paralelinde 2012 yılından itibaren ekonomik aktivite ivme kaybetmiş ve ortalama büyüme potansiyel büyümenin altında kalmıştır. Bu gelişme, geçtiğimiz yıllarda bütçe dengesi ve kamu borç stokunda kaydedilen olumlu gelişmelerin ekonomideki ivme kaybı neticesinde yeniden bozulma eğilimine girebileceği endişesini gündeme getirmiştir. Mevcut görünüm göz önünde bulundurulduğunda güçlü bütçe performansının önümüzdeki dönemde ne ölçüde sürdürülebileceğine ilişkin değerlendirmelerde bulunabilmek için bütçe gerçekleştirmelerinin alt detaylarının analiz edilmesi gerekmektedir. Bu kapsamda bütçe performansının temel belirleyici unsurlarının, bütçede tek seferlik gelirlerin rolünün, gelir ve harcama kısıtlarının incelenmesinin faydalı olacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmada, 2000'li yılların başından itibaren bütçe gelirleri ile harcamaların seyri incelenerek olumlu bütçe performansında etkili olan faktörlerin ortaya konulması ve son dönemde ekonomik aktivitede meydana gelen ivme kaybının önümüzdeki dönemde bütçe dengesinde bozulmaya yol açıp açmayacağına yönelik değerlendirme yapılması hedeflenmektedir.

2. Bütçe Dengesi ve Kamu Borç Stokunun Gelişimi

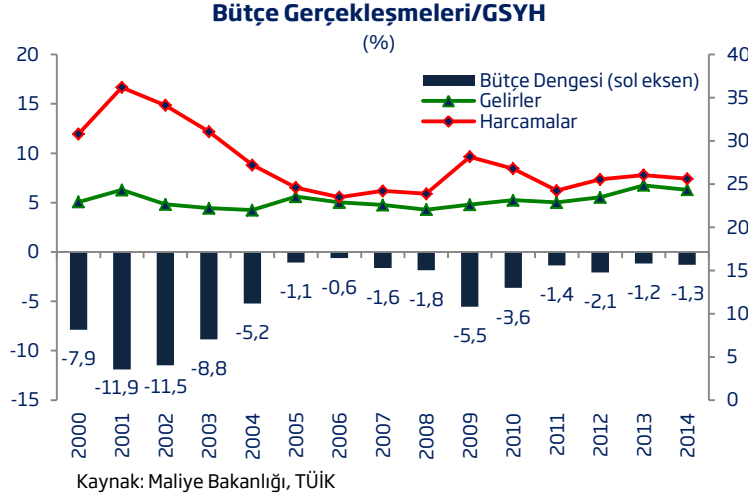
2002 yılından bu yana bütçe uygulamalarında elde edilen kademeli iyileşmenin temel unsurları olarak; mali disiplinin tesis edilmesi, geçmişteki yüksek faiz ortamının sona ermesi, enflasyonda düşüş kaydedilmesi ve temel ekonomik göstergelerdeki iyileşme öne çıkan faktörlerdir. Bu dönemin öncesinde;

- Faizlerin yüksek düzeyi, gelir aktarım mekanizmasının ekonomiyi destekleyici nitelikten ziyade faiz giderlerini finanse eder nitelikte olmasına,
- Enflasyonun yüksek seviyesi, personel giderleri ve cari transferler gibi kamunun önemli gider kalemlerinin yüksek oranda artmasına,

neden olmuş,

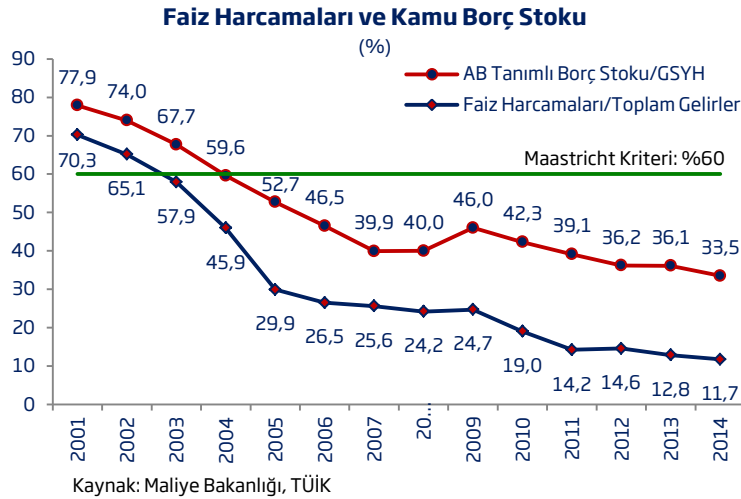
- Bütçenin gelir tarafı ise öngörülen temel makroekonomik hedeflere ulaşamaması nedeniyle bu hedeflerdeki sapmalardan önemli ölçüde etkilenmiştir.

Özellikle 2001 krizinden sonra ekonomik alanda sağlanan istikrarın bütçe gelirleri üzerinde olumlu etkide bulunduğu görülmektedir. Bu dönemde uygulamaya konulan yapısal dönüşüm programı bankacılık sektörünün işlerliğini ve sağlamlığını artırmış, ekonomide kayıt dışılığın azalması vergi gelirlerini de desteklemiştir. Öte yandan milli gelire oran olarak bakıldığında, bütçe harcamalarının milli gelire oranı %36'dan %25 düzeyine gerilerken, bütçe gelirlerinde bu oranının %24 civarında hareket etmesi; bütçe açığındaki düşüşte harcamalar tarafında kaydedilen iyileşmenin esas belirleyici olduğunu ortaya koymaktadır. Bu çerçevede, bütçe açığının milli gelire oranı önemli ölçüde azalmıştır.

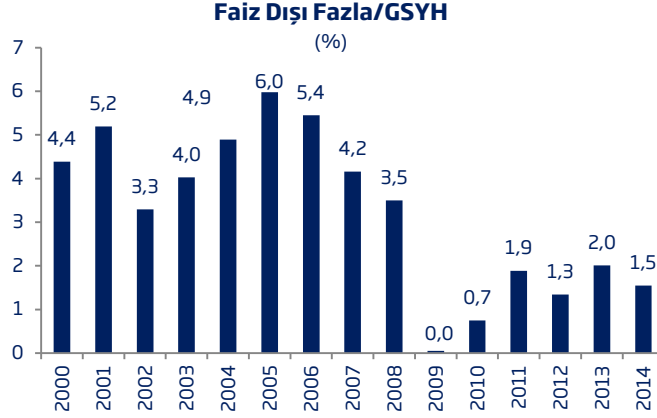
2001 yılında, toplam kamu gelirlerinin 2/3'ünden fazlasının, vergi gelirlerinin ise hemen hemen tamamı faiz harcamaları için kullanılmıştır. 2014 yılı itibarıyla ise faiz harcamalarının toplam gelirlere oranı %11,7 ile oldukça düşük bir düzeye gerilemiştir.

2000'li yıllara kadar hâkim olan yüksek faiz ortamı; bir yandan kamunun borç stokunun artmasına yol açarken diğer yandan da borçların geri ödenmesi aşamasında daha fazla borçlanmaya neden olarak sürdürülmesi güç bir borç sarmalını beraberinde getirmiştir. Faizlerdeki düşüş zamanla kamunun borçlanma gereğinin azalmasını sağlamış ve bu çerçevede kamu borç stoku gerilemiştir. 2000'lerin başında %10 civarında olan kamunun borçlanma gereğinin milli gelire oranı 2014 itibarıyla %1'e inmiş, Avrupa Birliği (AB) tanımlı kamu borç stokunun GSYH'ye oranı da 2001 yılındaki %77,9 seviyesinden 2014 sonu itibarıyla %33,5 düzeyine kadar gerilemiştir. Söz konusu oran %60 olan Maastricht kriteri ile kıyaslandığında Türkiye'nin bu alanda kat ettiği mesafe daha net bir şekilde ortaya çıkmaktadır.

Bütçe'nin faiz dışı fazla (FDF) vermesi; giderlerin tamamının yanı sıra faiz harcamalarının bir bölümünün de elde edilen gelirler ile karşılanabileceğini göstermekte olup bütçe açığının sürdürülebilirliği açısından büyük önem arz etmektedir. Bu çerçevede, 2002 yılında IMF ile yapılan standby anlaşması uyarınca FDF/GSYH oranı hedefi %6,5 olarak belirlenmiştir. Kamunun faiz harcamalarındaki azalış söz konusu hedefe ulaşılmasına katkı sağlarken, izleyen yıllarda gerçekleştirilen özelleştirme uygulamaları da FDF/GSYH oranındaki yükselişi beraberinde getirmiştir. Bu çerçevede, 2005 yılı itibarıyla FDF/GSYH oranı %6'ya kadar yükselirken, borç stokunun milli gelire oranı da %60 düzeyindeki Maastricht kriterinin altına inmiştir. Bütçe performansı ve kamu borç stokundaki olumlu gelişmeler paralelinde beş yıl boyunca uygulanan %6,5'lik FDF/GSYH hedefi 2007 Ekim ayında %5,5'e, 2008 Mayıs ayında %3,5'e indirilmiş, 2008 sonu itibarıyla da sonlandırılmıştır.

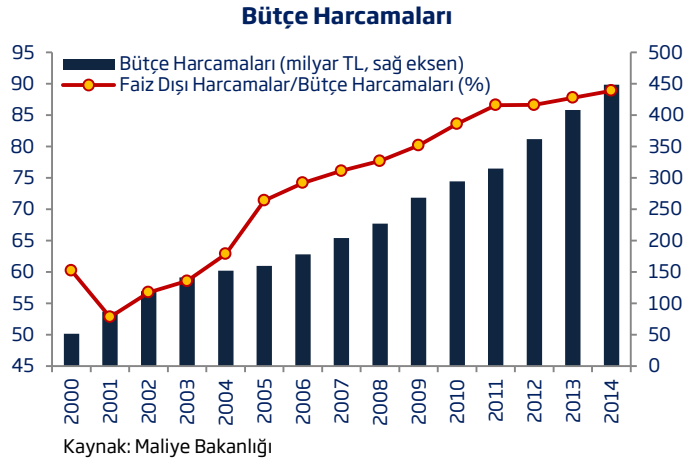
2009 yılında, küresel krizle birlikte ekonominin küçülmesi ve harcamaların artış kaydetmesi FDF/GSYH oranının önemli ölçüde gerilemesine yol açmıştır. Kriz sonrası dönemde ekonomi hızlı bir şekilde toparlanarak 2010 ve 2011 yıllarında sırasıyla %9,2 ve %8,8 oranında büyümüştür. Ancak, bu yıllarda bütçe harcamalarındaki artış FDF/GSYH oranının görece düşük seyretmesine neden olmuştur. FDF/GSYH hedeflemesi uygulamasının sona ermesi ve son yıllarda ekonomik akitvitede kaydedilen ivme kaybı ılımlı FDF'yi beraberinde getirmiş ancak borç stokundaki azalışın devam etmesi bütçe performansı açısından bir olumsuzluğa işaret etmemiştir.

Kaynak: Maliye Bakanlığı, TÜİK

3. Bütçe Harcamalarındaki Gelişmeler

Faiz oranlarındaki düşüşün olumlu etkisinin en fazla bütçe harcamaları üzerinde hissedildiği görülmektedir. Ekonomide faiz baskısının azalması ile birlikte faiz harcamalarına ayrılan kaynakların personel giderleri, cari transferler, mal ve hizmet alımları gibi kamu harcamalarının diğer ana kalemlerine aktarılması mümkün olmuştur. Böylece kamuda sürekli artan borçlanma ihtiyacı ile birlikte ortaya çıkan ağır yükün önüne geçilmiş, kaynakların kullanımında verimlilik artmıştır. Kamunun yatırım harcamaları da bu süreçte yükseliş kaydetmiştir. 2001 yılında toplam bütçe harcamalarının %53'ünü oluşturan faiz dışı harcamalar, istikrarlı bir yükseliş trendi sergilemiş ve 2014 sonu itibarıyla toplam harcamaların %89'una ulaşmıştır.

Kaynak: Maliye Bakanlığı

Faiz dışı harcamalarının alt kalemleri incelendiğinde; cari transferlerin yaklaşık %40'lık payı ile en büyük gider kalemi olduğu görülmekte olup cari transferleri %28'lik payı ile personel giderleri izlemektedir. Cari transferler kaleminin yaklaşık yarısını sağlık, emeklilik ve sosyal yardım giderleri oluşturmaktadır, diğer kalemler arasında tarımsal destek ödemeleri ve mahalli idarelere transferler gibi kamu tarafından vazgeçilmesinin zorluk arz ettiği harcamalar yer almaktadır. Bu açıdan değerlendirildiğinde, faiz dışı bütçe harcamalarının yaklaşık %80'ini oluşturan cari transferler, personel giderleri ve kamu yatırımları (sermaye giderleri) kısa vadede kısıntıya gidilmesi güç kalemler olarak ön plana çıkmaktadır. Nitekim, söz konusu kalemlerin bütçe harcamaları içindeki payı geçmişten bu yana önemli bir değişim kaydetmemiştir. İhtiyaç duyulması halinde ilk olarak cari transferler

altında yer alan mahalli idarelere yapılan transferlerin azaltılabileceği düşünülmektedir. Nitekim, küresel kriz döneminde bütçe harcamaları %22 oranında artarken, mahalli idarelere yapılan transferler sadece %6 oranında artmıştır.

Öte yandan, önümüzdeki dönemde ABD Merkez Bankası'nın (Fed) faiz artırımı sürecine girmesiyle birlikte aralarında Türkiye'nin de yer aldığı gelişmekte olan ülkelerde faizlerde yukarı yönlü hareketlerin söz konusu olabileceği dikkate alındığında, faiz giderlerindeki düşüşün sınırına ulaşıldığı düşünülmektedir. Bu gelişmeler ışığında, önümüzdeki dönemde kamunun faiz yükünün artabileceğinin de göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Bu koşullar altında, faiz dışı giderlerin oldukça büyük bir bölümünden vazgeçilmesinin zor olduğu dikkate alındığında bu giderlerin karşılanabilmesi için daha fazla borçlanmaya ihtiyaç duyulabileceği değerlendirilmektedir.

	2000 (% pay)	2007 (% pay)	2014 (% pay)
Cari Transferler	38,7	40,8	40,7
Personel Giderleri	38,0	28,1	27,7
Sermaye Giderleri	-	8,4	12,0
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	-	14,3	10,2
SGK'ya Devlet Primi Giderleri	-	3,7	4,7
Diğer	23,3	4,8	4,6
Faiz Dışı Harcamalar	100	100	100

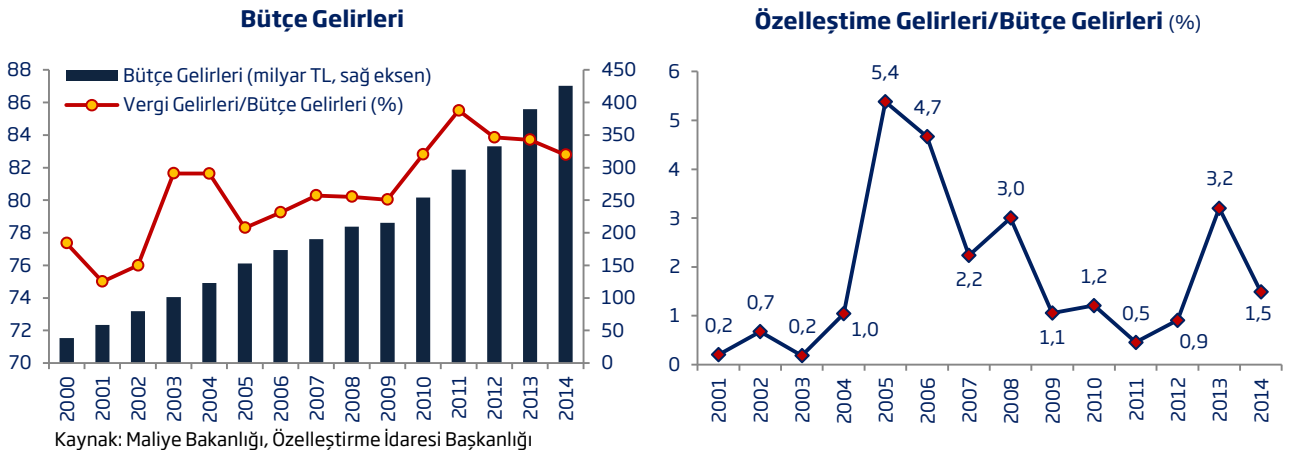
Kaynak: Maliye Bakanlığı

Not: 2000 yılında bütçe sınıflandırmasının farklı olması nedeniyle tabloda yer alan gider kalemlerinin bazılarının verilerine ulaşılamamıştır.

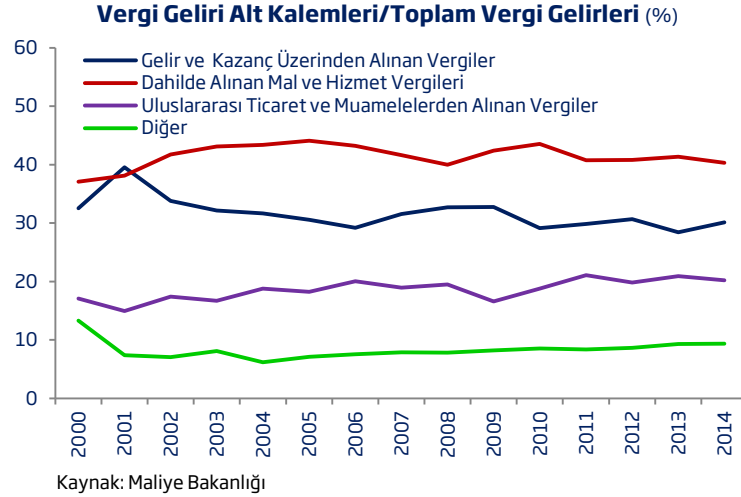
4. Bütçe Gelirlerindeki Gelişmeler

2014 yılı itibarıyla bütçe gelirleri 426 milyar TL'ye ulaşırken bu tutarın %80'den fazlasını toplanan vergiler oluşturmuştur. Geçtiğimiz 14 yılda vergi gelirlerinin toplam bütçe gelirleri içindeki payı artış kaydetmiştir. 2001 yılında %75 düzeyindeki söz konusu oran, 2014 sonu itibarıyla %83 olmuştur. Bu gelişmede faiz gelirlerindeki azalış belirleyici olurken, özelleştirme kapsamında elden çıkarılan kamu kurumlarının mal ve satış gelirleri, kamu iktisadi teşekküllerinin kârları ve kira gelirlerinin içinde yer aldığı teşebbüs ve mülkiyet gelirlerindeki düşüş de rol oynamıştır.

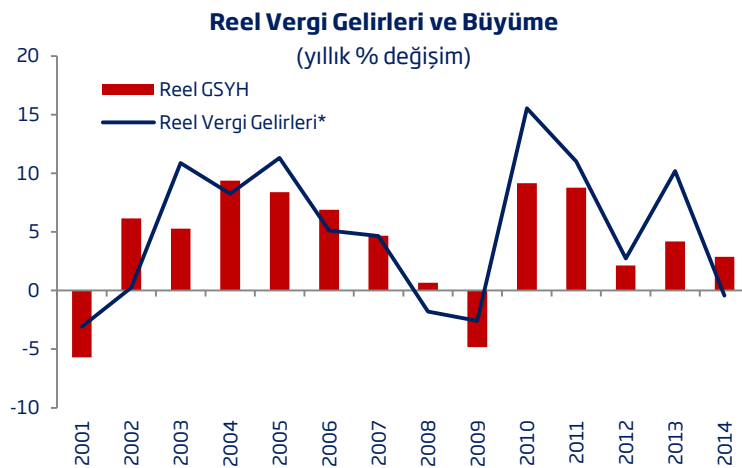
Özelleştirme gelirlerinin bütçe gelirlerine etkisine bakıldığında ise, özelleştirme gelirlerinin toplam bütçe gelirleri içindeki payının görece düşük olduğu görülmektedir. Özelleştirme idaresinin yayımladığı istatistiklere göre, 2000-2014 döneminde özelleştirme gelirlerinin toplam tutarı 58 milyar TL olurken, bu tutar söz konusu dönemdeki toplam bütçe gelirlerinin yalnızca %1,9'u düzeyindedir. Ancak, dönemsel olarak incelendiğinde söz konusu gelirlerin bütçeye olumlu etki yaptığı görülmektedir. 2005 ve 2006 yıllarında sırasıyla %5,4 ve %4,7'lik pay ile bütçe gelirleri içinde en yüksek düzeye ulaşan özelleştirme gelirleri ilgili yıllarda bütçe performansına önemli ölçüde katkıda bulunmuştur.

Bütçe gelirlerinin en büyük kalemi olan vergi gelirlerinin kompozisyonu incelendiğinde, dahilde alınan mal ve hizmet vergilerinin ağırlığının 2000'li yılların başında artış kaydettiği görülmektedir. Bu gelişimde 1999 yılında uygulanmaya başlanan ve deprem vergisi olarak bilinen özel iletişim ve özel işlem vergilerinin kalıcı hale getirilmesinin yanı sıra özel tüketim vergisinin uygulamaya konması etkili olmuştur. Bunun haricinde vergi gelirlerinin kompozisyonunda yıllar içinde önemli bir değişimin yaşanmadığı izlenmektedir. Gelir ve kazanç üzerinden alınan vergiler toplam vergi gelirlerinin yaklaşık %30'unu oluştururken, dahilde alınan mal ve hizmet vergileri ile uluslararası ticaretten elde edilen vergiler toplam vergi gelirlerinin %60'ına tekabül etmektedir. Bu durum Türkiye'de halen vergi gelirlerinde dolaylı vergilerin baskın ağırlığının sürdüğünü, doğrudan vergilerin payında ise herhangi bir iyileşme kaydedilmediğini göstermektedir. Mevcut görünüm, vergi denetim mekanizması ve kayıt dışılıkla ilgili sorunların azalsa da önemini koruduğunu teyit etmektedir.

Vergi gelirlerinin ekonomik aktivitedeki gelişmelere çok duyarlı olmasına bağlı olarak vergi gelirlerinin seyrinde ekonomik büyüme önemli bir rol oynamaktadır. Nitekim, vergi gelirlerindeki reel artış oranının büyüme ile yakından ilişkili olduğu; vergi gelirlerinin kriz dönemlerinde daraldığı, yüksek büyüme oranlarının yakalandığı dönemlerde ise artış kaydettiği izlenmektedir. 2000-2014 döneminde vergi gelirlerindeki yıllık ortalama reel artış oranı %5 ile bu dönemde Türkiye ekonomisinin kaydettiği ortalama %4'lük büyümeye paralel bir seyir izlemiştir.

Kaynak: Maliye Bakanlığı, TÜİK

(*) Vergi gelirlerindeki reel değişim 1998 bazlı GSYH deflatörü kullanılarak hesaplanmıştır.

5. Genel Değerlendirme ve Sonuç

Son üç yıllık dönemde Türkiye ekonomisindeki ivme kaybı belirginleşmiş ve ortalama büyüme oranı %3,1 ile potansiyel büyüme oranının altında kalmıştır. Önümüzdeki dönemde Fed'in para politikasında normalleşmeye gitmesi ve bu çerçevede politika faizini yükseltmeye başlaması beklenmektedir. Bu durumun aralarında Türkiye'nin de yer aldığı gelişmekte olan ülke ekonomilerine yönelik sermaye akımlarında dalgalanmaya neden olması ve ekonomik aktivite üzerinde aşağı yönlü baskı yaratması beklenmektedir. Buna ek olarak, özellikle yerel para birimlerinde meydana gelebilecek oynaklık karşısında gelişmekte olan ülkelerin de faiz artırma yoluna gidebileceği değerlendirilmektedir. Yurt içinde artan siyasi riskler de hesaba katıldığında Türkiye ekonomisinin önümüzdeki dönemde de uzun dönemli potansiyel büyüme oranının altındaki büyüme performansını sürdürmesi beklenmektedir. Bu nedenle, faizlerin yükseldiği ve ekonominin yavaşladığı bir dönemde bütçe performansının nasıl bir gelişim sergileyeceği önem arz etmektedir.

Geçmiş yıllarda bütçede kaydedilen olumlu gelişmeler sayesinde Türkiye kamu maliyesi açısından sağlam bir görünüme kavuşmuştur. Gider tarafında azalan faiz yükü, gelir tarafında ise yüksek büyüme oranlarının desteği ile artan vergi gelirleri bütçe performansına önemli ölçüde katkı sağlamıştır. Ancak, bütçe giderlerinin kompozisyonuna bakıldığında harcama kalemlerinin büyük bölümünün kısa vadede kısalmaya elverişli olmadığı, vergi gelirlerinin ise büyük ölçüde ekonomik aktivitenin seyrine bağlı olduğu görülmektedir. Bu açıdan değerlendirildiğinde, Fed'in faiz artırımlarına başlamasıyla birlikte kamu üzerindeki faiz yükünün yeniden artabileceği, faiz dışı giderlerin finansmanı için gerekli olan vergi gelirlerindeki artışın ise yavaşlayan ekonomik aktivite nedeniyle yakalanamayabileceği, dolayısıyla bütçe performansının geçtiğimiz döneme kıyasla bir miktar bozulabileceği düşünülmektedir. Bu çerçevede, önümüzdeki dönem bütçe gelir/gider dengesinin tesis edilmesi açısından zorlu bir sürece girildiğine işaret etmektedir. Bu süreçte özellikle kamu harcamalarında yapılacak ayarlamalar önem arz edecektir. Büyüme destekleyici niteliği nedeniyle kamu yatırımları ile personel giderlerinden kısa vadede feragat edilemeyeceği, ilk etapta cari transferler altında yer alan mahalli idarelere aktarılan kaynakların azaltılması suretiyle bütçe dengesinin tesis edilmesine çalışılabileceği düşünülmektedir.

Haziran ayında gerçekleştirilen genel seçimin sonuçlarının hiçbir partiye tek başına iktidar olma şansı vermemesi bir seçenek olarak koalisyon hükümetini gündeme getirmiştir. Bu çerçevede, kurulacak koalisyon hükümetinde yer alacak partiler, seçim bildirgelerinde açıkladıkları ekonomik vaatleri gerçekleştirmek için çaba sarf edeceklerdir. Söz konusu vaatler arasında, emeklilere bayramlarda çift maaş verilmesi, asgari ücretin artırılması ve/veya asgari ücretten vergi alınmaması, çiftçiye mazot yardımı gibi önlemler yer almaktadır. Ekonomik aktivitedeki yavaşlama da dikkate alındığında bu vaatlerin önemi ön plana çıkmaktadır. Bununla birlikte söz konusu uygulamaların bütçeye getireceği ek yükün ne ölçüde olacağı tartışma konusudur.

Yapılan açıklamalara göre vaatlerin tamamının yerine getirilmesi halinde; emeklilere, çalışanlara ve çiftçilere yapılacak ek yardımların toplam tutarının yıllık 50-60 milyar TL civarında olabileceği tahmin edilmektedir. Tüketim harcamalarında meydana getireceği artış ve bu kanal aracılığıyla vergi gelirlerinin de artacağı öngörüsü ile birlikte değerlendirildiğinde ekonomik vaatlerin bütçe üzerindeki net yükünün 35-40 milyar TL olabileceği ve 2014 itibarıyla %1,3 olan bütçe açığının milli gelire oranını %2'nin üzerine yükseltebileceği öngörülmektedir. Bununla birlikte, yapısı itibarıyla bir koalisyon hükümetinin bahse konu ekonomik vaatlerin tamamının gerçekleştirilmesine olanak vermeyeceği düşünülmektedir. Bu nedenle bütçede kayda değer bir bozulma meydana gelmeyeceği tahmin edilmektedir. Diğer taraftan, seçim öncesinde hükümetin açıklamış olduğu yapısal reform paketinin ne ölçüde uygulamaya konabileceği de kamu maliyesi açısından soru işareti yaratmaktadır. Yapısal reform paketi 25 ana başlıkta 1200 alt aksiyon planı ile kapsamlı bir dönüşümü beraberinde getirecek potansiyele sahip olsa da büyüklüğü ve süresi itibarıyla değerlendirildiğinde bütçeye getireceği yük açısından net bir rakam vermeyi zorlaştırmaktadır. Ancak, söz konusu değişikliklerin hayata geçirilmesi zaman alacağından bütçeye etkisinin dönemsel olacağı düşünülmektedir.

Her ne kadar önümüzdeki dönem kamu maliyesi açısından daha sıkıntılı bir sürece işaret etse de, Türkiye'nin geçmiş dönem kriz tecrübeleri de göz önünde bulundurulduğunda kamu borç stoku açısından ciddi bir sorunla karşılaşmayacağı tahmin edilmektedir. Sağlam bir bankacılık sektörüne, görece düşük risk primlerine, güçlü

istihdam yaratma kapasitesine ve girişimci bir özel sektöre sahip olan Türkiye, geçmişe kıyasla daha sağlam bir ekonomik yapıya sahiptir. Küresel kriz döneminde ekonomide yaşanan daralmaya karşın söz konusu unsurların desteği ile Türkiye'de kamu maliyesi tarafında ciddi bir sorunla karşılaşılmamıştır. Türkiye, düşük tasarruf oranları nedeniyle yüksek miktarda dış finansman ihtiyacı olan bir ülke olmasına karşın yüksek cari açık ve bütçe açığı sorunu olarak nitelendirilen "çifte açık" problemi yaşamamaktadır. Ayrıca, 2013'ten bu yana iki kredi derecelendirme kuruluşu tarafından yatırım yapılabilir olarak değerlendirilen Türkiye'nin en güçlü yönlerinin başında mali disiplinin yer aldığı söz konusu kuruluşlar tarafından da sıklıkla vurgulanmaktadır. Önümüzdeki dönemde de Türkiye ekonomisinde büyük boyutlu bir daralma meydana gelmediği sürece mali disiplinin korunacağı varsayımı altında bütçe göstergelerinde tehlike unsuru yaratacak düzeyde bir bozulma meydana gelmeyeceği düşünülmektedir.

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.
